

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

ОСВІТА У ХХІ СТОЛІТТІ: ШЛЯХИ РОЗВИТКУ

Випуск 2

*Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції
“Ціннісні пріоритети освіти у ХХІ столітті:
соціалізація та соціальна адаптація особистості”,
м. Київ, МАУП, 14 травня 2010 р.*

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2011

Редакційна колегія:

Подолька А. М., д-р юрид. наук — головний редактор

Туриніна О. Л., канд. психол. наук, проф. — відповідальний редактор

Видання здійснене в рамках проекту “Наукові праці МАУП”

Освіта у ХХІ столітті: шляхи розвитку / МАУП. — К.: ДП “Видавничий дім О-72 “Персонал”, 2010 —

Вип. 2 : Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції “Ціннісні пріоритети освіти у ХХІ столітті: соціалізація та соціальна адаптація особистості”, м. Київ, МАУП, 14 трав. 2010 р. / редкол. : А. М. Подолька (голов. ред.), О. Л. Туриніна (відп. ред.). — 2011. — 208 с. : іл. — Бібліогр. в кінці ст.

У збірнику подано статті учасників Міжнародної науково-практичної конференції “Ціннісні пріоритети освіти у ХХІ ст.: соціалізація та соціальна адаптація особистості”, присвяченої найважливішій проблемі сьогодення — розвитку освіти в Україні. Статті охоплюють широкий діапазон наукових досліджень українських учених.

Для науковців, освітян, державних службовців, політиків, викладачів і студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком української освіти.

ББК 74.04(4УКР)я43

- © Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2011
- © ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2011

Н. П. Христинченко

Вища освіта в Україні: специфіка,
проблеми та шляхи адаптації
до Болонського процесу 100

О. М. Міхатуліна

Інноваційні форми навчання в системі
вищої юридичної освіти 104

О. Л. Пелих

Розвиток сучасної української освіти
та проблеми соціалізації молоді 109

В. В. Губар

Проблеми нормативно-правового
забезпечення дистанційного
навчання у ВНЗ 113

Я. Ф. Медвідь, О. М. Поповичук

Роль освіти в соціалізації
студента-юриста 117

М. М. Кудря

Національна ідентичність
та складові її формування 121

З. І. Рогач

Соціальна адаптація безпритульних
дітей у сучасному українському
соціумі 126

Д. О. Медведовська

Стисла характеристика змін
у змісті навчання у Великій Британії
у 80-х роках ХХ ст. 131

О. В. Соболевська

Роль самоосвіти в самоідентифікації
особистості 134

В. В. Зарва

Національна освіта як запорука міцного
та стабільного політичного
майбутнього країни 140

Р. І. Литовченко

Активність студентів — основа
ефективності навчальних занять 143

О. В. Котеньова

Юридична освіта в умовах сьогодення ... 147

О. Г. Башук

Засади освітньо-виховного процесу
за діалогом Платона “Законо” 150

І. М. Николин

Бар’єри міжособистісного
спілкування в процесі
професійного становлення
студентської молоді 156

І. О. Сєдаков

Інновації в сучасному освітянському
просторі: ДІМА-технологія 161

Ю. В. Єсаулов, М. Ф. Медвідь

Роль еко-правової освіти в соціалізації
студента-правника 167

В. В. Федорова

Проблематика корпоративної
етики сучасного українського
підприємства 170

В. О. Заяць

Маркетинг кадрів як проблема кадрового
забезпечення організації 173

Н. О. Гринчишин

Проблеми якості середньої загальної
освіти 177

А. В. Безсмертний

Актуальні проблеми модернізації
та ефективності педагогічної освіти 180

Ф. М. Медвідь, Я. П. Пом’ян

Інноваційний розвиток освіти України:
сучасний стан і перспективи 183

А. О. Серпінський

Політична соціалізація молоді як фактор
впливу на легітимність влади 189

О. Є. Маньковська

Освіта України ХХІ ст.:
інтеграційні процеси 193

О. В. Бастун, Р. І. Буга

Політична соціалізація молоді в умовах
розбудови стратегії національної
безпеки України 196

І. Ю. Кулаковська

Політична соціалізація молоді в Україні:
проблеми і перспективи 200

М. О. Сурженко

Вплив освіти на політичну соціалізацію
і політичну культуру особистості 205

НАЦІОНАЛЬНА ОСВІТА ЯК ЗАПОРУКА МІЦНОГО ТА СТАБІЛЬНОГО ПОЛІТИЧНОГО МАЙБУТНЬОГО КРАЇНИ

Освіта у XXI столітті: шляхи розвитку, вип. 2, 2011, 140–142

Освіта є одним з головних пріоритетів прогресивного, демократичного суспільства. Показник рівня освіти є показником рівня національної ментальності, а також суспільно-соціального рівня населення.

Варто пам'ятати, що саме виховання дитини на патріотичних та громадянських засадах починається з перших його кроків у навчанні. Слід відмітити і стан якісного та кількісного рівня працездатності кадрів у нашій країні, а також зацікавленість держави в їхніх послугах, що прямо залежать від наукових відкриттів та досягнень молодих спеціалістів та вітчизняних учених загалом.

Виходячи з потенційної можливості поліпшити освітньо-науковий стан населення в державі, застосувавши при цьому модельно-аналітичний метод, наведемо деякі факти з минулого та порівняємо їх із сьогоденням.

Наприклад, розглядаючи праці видатних вчених можемо зазначити, що досягнення в освіті та науці на теренах пострадянського простору були чи не найвагомішим досягненням у прагненні бути першим і найсильнішим. Враховуючи той факт, що нині освіта залишається найголовнішим пріоритетом в ідеологічному забезпеченні держави, а тому і національної безпеки та державного суверенітету. Можемо навіть сьогодні побачити і почути той факт,

коли національна освіта — освіта, що викладається державною мовою та має державний стандарт, досить повільно, проте впевнено перетворюється в програму навчання та програмування на засадах іноземних стандартів, в тому числі і ментальних особливостей, зокрема культурних. Так, збільшується кількість іноземних шкіл, які вводять власні суворі правила та вимоги щодо спілкування та поведінки, досконалого вивчення мови та культурних особливостей. Дійсно, знання можуть стати у пригоді, проте якщо вони будуть спрямовані в русло маніпуляції на користь іншої держави, то навзамін цього ми отримаємо лише “інкубатор” на власній території. Це, в свою чергу, повертає нас у ті часи, коли під час перебудови та падіння Радянського Союзу спеціалісти високого рівня масово залишали територію радянських республік та були прийняті на роботу до іноземних роботодавців.

Також залишається незрозумілою роль та значення педагога в нашій країні та суспільстві загалом. З одного боку, рівень освіти вимагає категоричних змін до пристосування світової освітньої реформи, а з другого — низька забезпеченість та незацікавленість держави у кваліфікованих педагогічних кадрах (що відбивається у відсутності держзамовлення у навчальних закладах молодих спеціалістів) призводить до застою національної осві-

ти, яка орієнтується в основному на ще радянські стандарти освіти, що, в свою чергу, діє як гальмуючий фактор на освітню трансформацію, та неготовність базової школи забезпечити рівень знань майбутніх абітурієнтів, придатних до реалій європейської системи навчання.

Тобто, відштовхуючись від прийняття європейських стандартів освіти, це не означає сліпо наслідувати вимоги та критерії даної програми навчання. Можливо, вагомим фактором є зацікавлення, мотивування необхідності якісного навчання у світорозумінні учнів, студентів. Якщо для одних існує вагомий стимул грошового заохочення, то для інших потрібно створити середовище, атмосферу ідеологічного піднесення розуміння потрібного національного розвитку як обов'язкового, невід'ємного фактора високого рівня освіти. Що це дасть у перспективі розвитку освіти?

По-перше, ідеологічне піднесення національного розвитку освіти стане культурним, духовним та ментальним базисом української освіти.

По-друге, це забезпечить національні пріоритети у розвитку та піднесенні державної політики до педагогів та працівників освіти в цілому.

По-третє, забезпечення спрямованості на посилення викладання національної освіти відмежовує нас від ризику остаточної русифікації населення, що, в свою чергу, є загрозою зникнення української культури.

І загалом, по-четверте, — кожна країна прагне виховувати громадянина-патріота, свідомого, мислячого громадянина, а не симбіоз суспільно-політичної думки різноспрямованих, а подекуди антидержавних політичних об'єднань.

Варто відмітити, що одним із основних факторів, можливо базовим, є виховання на патріотичних засадах, так би мовити національне виховання.

Великий вплив на дітей справляє повсякденна поведінка дорослих, їхній

приклад. Сила впливу прикладу на молодших школярів ґрунтується на нахилі дітей до наслідування. Не маючи достатніх знань, переконань і життєвого досвіду, діти дуже уважно придивляються до поведінки довколишніх людей. Цю схильність педагоги помітили порівняно давно. Ще Я. А. Коменський відзначав, що маленькі діти вчаться раніше наслідувати, ніж пізнавати.

Сила впливу прикладу полягає і в тому, що довколишні не нав'язують дітям своїх поглядів, учинків, діти самі помічають їх, вони привертають їхню увагу і сприймаються дітьми як взірець поведінки.

Комплексну реалізацію завдань у вихованні нової людини, як зазначено в програмі "Освіта" (Україна ХХІ ст.), мусить об'єднати національне виховання, яке має бути спрямоване на формування у молоді та дітей світоглядної свідомості, ідей, поглядів, переконань, ідеалів, традицій, звичаїв, інших соціально значущих надбань вітчизняної та світової духовної культури, досягнення високої культури міжнаціональних відносин. Особливу увагу необхідно зосередити на пріоритетних напрямках реформування виховання:

- формування національної свідомості, любові до рідної землі, свого народу, бажання працювати задля розквіту держави, готовності її захищати;

- забезпечення духовної єдності поколінь, виховання поваги до батьків, жінки-матері, культури та історії рідного народу;

- формування високої мовної культури, оволодіння українською мовою;

- прищеплення шанобливого ставлення до культури, звичаїв, традицій усіх етносів, що населяють Україну;

- утвердження принципів загальнолюдської моралі: правди, справедливості, патріотизму, добра, працелюбності, інших добродітностей;

— формування глибокого усвідомлення взаємозв'язку між ідеями свободи, правами людини та її громадянською відповідальністю;

— формування у дітей і молоді вміння міжособистісного спілкування та підготовка їх до життя в умовах ринкових відносин.

Література

1. *Баранов С. П.* Педагогика. — М. Просвещение, 1987. — 368 с.
2. *Дроб'язко П.* Українська національна школа: витоки і сучасність. — К.: Академія. — 1997. — 181 с.
3. *Концепція* національного виховання // Освіта, 1996. — 7 серп.
4. *Кузь В. Г., Руденко Ю. Д. Сергійчук З. О.* Основи національного виховання. — К.: ІСДО, 1993 — 152 с.
5. *Легенький Г. И.* Цель и способы воспитания. — М.: Педагогика, 1990.
6. *Савін М. В.* Педагогіка. — К.: Вища шк. — 1980. — 309 с.
7. *Українська національна система виховання: Концепція.* — К.: Либідь, 1991.